

Datum
2023-09-27Diarienummer
M-2023-712Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

Uppföljning av miljö- och stadsbyggnadsnämndens kontroll- och tillsynsplan per augusti 2023

Om uppföljningen

För att få en överblick över progressen i tillsynen både inom livsmedelskontrollen och miljö- och hälsoskyddstillsynen sker en uppföljning av kontroll- och tillsynsplanen efter mars respektive augusti 2023.

Den 3 januari 2023 (§ 7) antog miljö- och stadsbyggnadsnämnden kontrollplanen för livsmedelskontrollen för 2023 (dnr M-2023-1). Den 1 februari 2023 (§ 17) antogs miljö- och stadsbyggnadsnämndens tillsynsplan för 2023 (dnr M-2023-14).

Sammanställningen inleds med en översikt över ärendeinflöden från åren 2019–2022 samt per mars och augusti 2023. Därefter följer en redogörelse över ärendeinflöden fördelade över året. Sedan följer en närmare beskrivning över livsmedelskontrollen respektive miljö- och hälsoskyddstillsynen per augusti 2023.

Årlig ärendestatus och inflöden

Nedan följer en sammanställning över ärendestatus inom ramen för nämndens verksamhetsområde inom livsmedelskontrollen och miljö- och hälsoskyddstillsynen.

Ärenden	2019	2020	2021	2022	2023, mars	2023, aug	Kommentar
Inkomna ärenden	1116	929	836	992	363	668	Med inkomna ärenden avses alla ärenden som startats av inspektörerna resp. har inkommit till avdelningen
Avslutade ärenden	1000	887	952	992	118	465	Alla ärenden, oaktat när de öppnades
Ärenden äldre än 2019	-	-	12	8	7	6	Redogör för förmågan att avsluta äldre ärenden
Klagomålsärenden	79	88	75	78	12	60	Antalet klagomål har över åren varit relativt jämnt fördelade, något högre under pandemins första år
Ansökan/anmälan	117	109	139	184	73	119	I denna siffra ingår ansökan om värmepump, som ökade markant 2022
Köldmediarapport	102	116	93	96	102	104	En köldmediarapport inventering är utförd juni 2023 för att säkerställa progress i handläggningen

Datum
2023-09-27

 Diarienummer
M-2023-712

 Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

Planerad tillsyn	433	300	254	258	105	205	Inspektioner som rör den planerade tillsynen enligt kontroll- och tillsynsplan
Händelsestyrd tillsyn	47	27	17	12	0	1	Inspektioner som rör den händelsestyrda, och ej förutsägbara, tillsynen. Det låga antalet 2023 torde bero på olikartad rubricering i ärendehanteringssystemet.
Åtalsanmälningar	2	3	3	0	1	1	Åtalsanmälningar inom såväl livsmedelskontrollen som miljö- och hälsoskyddstillsynen. Årets ärende rör breddning av spillvatten.
Livsmedelssanktionsavgift	3	2	2	3	0	0	
Miljösanktionsavgift	0	1	1	1	2	2	Årets ärenden rör försenade köldmediarapporter
Anmälan om kompostering	2	11	14	18	39	46	Kraftig ökning av anmälningar under 2023
Ansökan om värmepump	-	63	78	123	30	48	Bergvärmeansökningar. Denna post ingår anmälan/ansökan.

Sammanfattande bedömning

Antalet inkomna ärenden under åren 2019-2022 har varit relativt jämnt fördelade. Pågående äldre ärenden som startade innan 2019 har minskat succesivt. I årets tillsynsplan finns en post för att avsluta äldre ärenden, målet är att dessa ska minska betydligt.

Antalet klagomålsärenden bedöms följa trenden för inkomna ärenden för de år som inte där det inte har varit pandemi. Under pandemin ökade antalet klagomål.

Antalet inkomna ansökningar och anmälningar är hitintills högre än under åren 2019 och 2020. Under 2022 inkom en större andel ansökningar och anmälningar till tillsynsmyndigheten. Detta beror på det stora inflödet av ansökningar om värmepump, d.v.s. bergvärmeansökningar. Denna trend ses inte för 2023, då ca 1-2 ansökningar om värmepump inkommer per vecka.

Under 2023 har anmälan om kompostering ökat. I tillsynsplanen var prognosen ca 20 ärenden för hela året, denna siffra var överstigen redan under mars. Denna trend antas bero på ekonomiska incitament att börja med egen kompostering då avfallstaxan då reduceras för hushållen. Under vintern hade tekniska kontoret en informationsinsats om detta.

Datum
2023-09-27

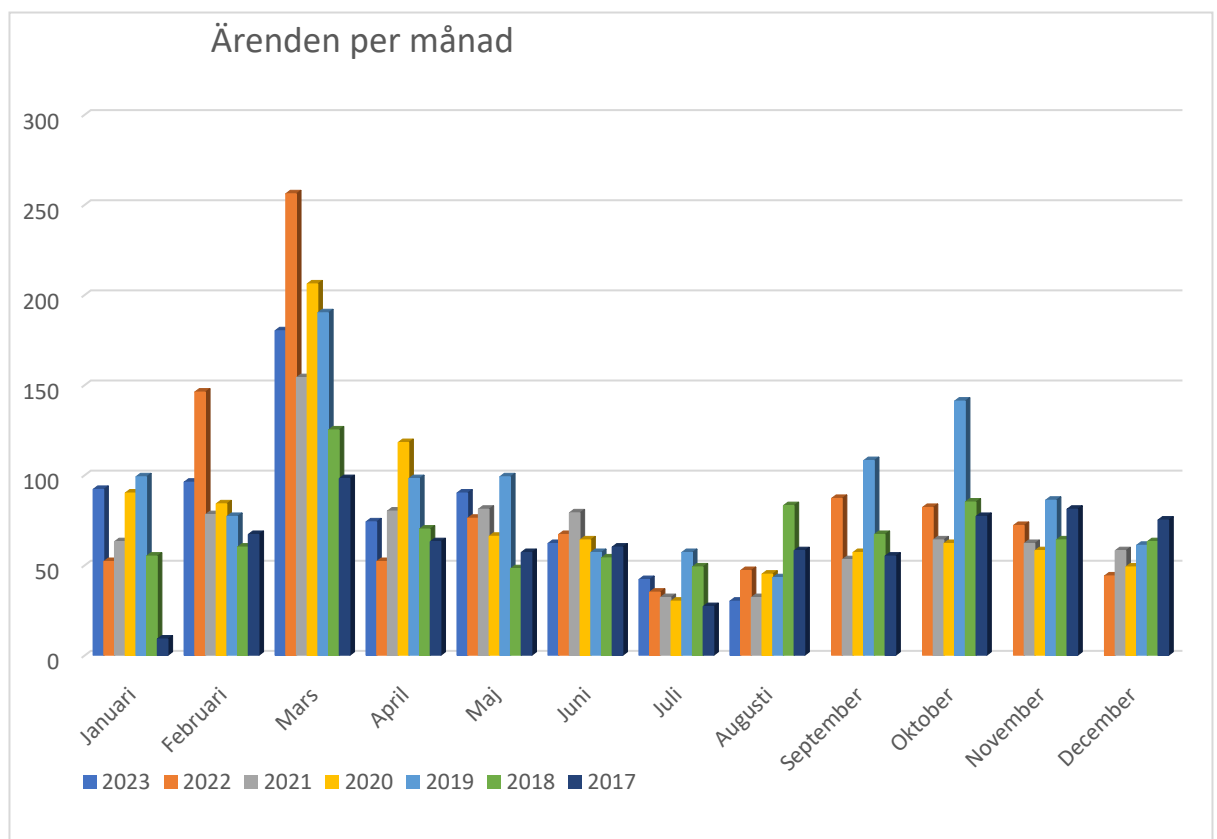
 Diarienummer
M-2023-712

 Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

Den relativt höga siffran inom den planerade tillsynen för året beror bland annat på bra progress inom livsmedelskontrollen, då avdelningen har haft en extraresurs inom livsmedelskontrollen under kvartal ett. Fram till sista augusti har det utförts 125 planerade tillsynsbesök inom livsmedelskontrollen. Resterade 80 inspektioner är huvudsakligen inom hälsoskyddet och till viss del inom miljöskyddet.

Inkommande ärenden per månad under åren 2017 – 2023

För att se inflödet av ärenden under året illustreras inkommande ärenden månadsvis under åren 2017 till och med augusti 2023.

Sammanfattande bedömning

Under februari och mars har inflödet varit lägre än 2022, då en stor volym bergvärmeansökningar inkom till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Ur diagrammet kan utläsas att inflödena av ärenden generellt är höga under mars månad, detta beror på köldmediarapporter som ska inkomma årligen innan sista mars.

Status inom livsmedelskontrollen

Under året ska 167 av kommunens 255 livsmedelsverksamheter ha kontroll enligt antagen kontrollplan. 24 anläggningar har fler än en planerad kontroll.

Datum
2023-09-27**Diarienummer**
M-2023-712Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

I planeringen för 2023 ingick ett digitaliseringsprojekt med syfte att i digitala kartor offentliggöra livsmedelskontrollen. Detta projekt skjuts till 2024 på grund av ett ansträngt resursläge på avdelningen, då en livsmedelsinspektör behöver arbeta med övergripande tillsynsrelaterade arbetsuppgifter i hög utsträckning. Fokus har och kommer i stället att vara det omfattande och prioriterade arbetet med att klassa om alla kommunens livsmedelsverksamheter enligt Livsmedelsverkets nya riskklassningsmodell. E-tjänsten FörRätt, som bidrar till att på ett enkelt sätt få in information, inför riskklassningen lanserades i mars 2023.

Livsmedelsinspektörerna har deltagit, tillsammans med nästintill 500 livsmedelsinspektörer från hela landet, i den nationella livsmedelskonferensen arrangerad av Livsmedelsverket.

Under januari till och med augusti 2023 har nämnden fått in 20 avregistreringar. Under denna tid har det kommit in 6 nyregistreringar och 7 ägarbyten av livsmedelverksamheter. Det innebär att nämnden har 247 aktiva livsmedelsverksamheter registrerade i dagsläget.

Matförgiftningar och RASFF

Hitintills har livsmedelsinspektörerna handlagt sju ärenden om misstänkt matförgiftning. Kommunen har hittills berörts av två RASFF-ärenden.¹

Nationell kontrollplan 2023-2025

Vad gäller de operativa målen², som utgår ifrån Livsmedelsverkets nationella kontrollplan, inom livsmedelskontrollen är arbete med ekologiska livsmedel (mål 5), livsmedelsinformation via e-handel (mål 6), spårbarhet i kött (mål 8), skyddade beteckningar (mål 9), aktörer som släpper ut honung på marknaden (mål 12), otillåtna växter och främmande ämnen i växtbaserade kosttillskott (mål 13), plastprodukter med otillåtna naturmaterial (mål 15), glykolalkaloider i potatis (mål 16) samt kontaktmaterialverksamheter (mål 17) planerade för 2023 enligt kontrollplanen. Hitintills har spårbarhet i kött arbetats med, och tre sådana kontroller har utförts. Det är troligt att avdelningen under året får prioritera om detta målarbete med anledning av det administrativa arbetet med omklassning av livsmedelsverksamheter.

Status inom miljö- och hälsoskyddstillsynen

Allmänt

Under året ska alla kommunens nio anmälningspliktiga verksamheter ha tillsyn. Även det allmänna dag- och spillvattennätet får årlig tillsyn, även om dessa inte utgör

¹ Rapid alert system for food and feed, EU:s system för att snabbt kunna varna om livsmedel som är eller kan vara en risk för människors hälsa.

² För perioden finns 20 operativa mål inom livsmedelskontrollen, med syfte att likrikta livsmedelskontrollen, [Nationella kontrollplanen \(livsmedelsverket.se\)](https://www.livsmedelsverket.se)

Datum
2023-09-27Diarienummer
M-2023-712Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

anmälningspliktig verksamhet. Inom förorenade områden ska progress ske enligt strategi för förorenade områden.

Inom hälsoskyddet är årets fokus fastighetsägar- och skoltillsyn.

Nedan följer en tabell över den planerade tillsynen utifrån antalet inspektioner.

Tillsynsbesök	Planerade tillsynsbesök 2023 ³	Utförda tillsynsbesök, per mars 2023	Utförda tillsynsbesök, per augusti 2023	Kommentar
Miljöskydd	42	3	17	Personalvakanser har påverkat progressen
Hälsoskydd	84	17	53	Det har varit en bra progress inom hälsoskyddstillsynen. 32 st. objekt ska få tillsyn inom ramen för fastighetsägartillsynen, 10 stycken har fått sin tillsyn. 22 skolor har fått tillsyn, dock krävs uppföljande tillsyn under hösten till majoriteten av skolorna.

En vatteninriktad tillsyn utifrån nämndmål

Årets nämndmål att *miljö- och stadsbyggnadsnämnden har en inriktad tillsyn av ytvatten med fokus på minskade utsläpp av förorenat dagvatten till Edsviken och Lilla och Stora Värtan* har arbetats in i tillsynsplanen.

Tillsyn av de större båtklubbarna, som har den högsta riskklassen vad gäller förorenade områden, har skett och sker under året. Detta har skett inom ramen för kommunens arbete med att omförhandla arrendavtalen med båtklubbarna. Dessa båtklubbar har kommit långt i sin TBT-sanering av båtskrov. Uppföljning krävs vid en båtklubb samt vid Djursholms båtvarv. Tillsyn av båtbottevädden i Stocksunds hamn har skett. Tillsyn kommer att ske vid en mindre båtbottevätt i Näsbyviken.

Vad gäller tillsyn av bilverkstäder, fordonstvättar och bilhandel m.fl. har tillsyn skett på majoriteten av årets tillsynsobjekt (12 av 14). Vid denna tillsyn kontrolleras hur avvattning och vattenrening sker och hanteras, vilket är i enlighet med målet.

Vid ett internt möte med tekniska kontoret framkom att ingen vattenprovtagning sker vid kommunens nedlagda deponier. Miljöavdelningen kommer att ta fram en skrivelse, vars syfte är att tekniska nämnden har egenkontroll av lakvatten från kommunens sex största deponier alternativt där risker ur miljöhänsen bedöms vara störts. Denna

³ Innefattar både planerad och händelsestyrd tillsyn (specifikt inom infrastrukturprojekten)

Datum
2023-09-27**Diarienummer**
M-2023-712

Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

skrivelse ska tillställas tekniska nämnden och ska hanteras i miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Utöver detta har tillsyn skett vid Svenska kraftnäts kabeltunnelprojekt City Link och dess etablering vid Stocksundet. Vidare har tillsynen av E18:s trafikverksamhet återupptagits, och ett stort fokus är dagvatten från E18.

Därtill är tillsynsprojektet som rör kommunens konstgräsplaner nästintill avslutat. Detta projekt syftar till att minska miljöpåverkan från granulär (mikroplaster) till dagvatten och recipient.

På grund av personalbrist inom miljöskydd har ännu ingen tillsyn skett av kommunens dag- och spillvattennät.

Den nationella tillsynsstrategin 2022-2025

Nämnden bedriver sin tillsyn enligt nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken, vilken syftar till att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn. Strategin innehåller sju tillsynsområden (Avfall, Förorenade områden, Hälsoskydd, Kemikalietillsyn, Miljöfarlig verksamhet, Naturtillsyn och Vattenverksamhet).

Inom området avfall planerades under året ett tillsynsprojekt rörande avfallstransportörer, vilket är i enlighet med det nationella målet att tillsynsmyndigheten deltar vid myndighetsgemensam tillsyn för att kontrollera avfallstransporter. Detta projektarbete har inletts genom att eftersöka projektplan och erfarenheter från andra kommuner som har bedrivit likartade projekt. På grund av vakanser inom miljöskydd kommer detta projekt nu att fortsätta under 2024.

Miljöavdelningen kommer att delta i samverkansmöte med länsstyrelsen om avfallsbrottslighet och har deltagit i länsseminarium om avfallsbrottslighet. Tillsynsinsatser inom detta område ska utredas inför 2024.

Inom ramen för förorenade områden finns en tillsynsaktivitet i den nationella tillsynsstrategin att kommunen ska upprätta handlingsplaner eller liknande för arbetet med tillsyn av prioriterade förorenade områden. En sådan handlingsplan, strategi, finns sedan en tid och reviderades senast 2022. Under kvartal 1 slutade inspektören som arbetade huvudsakligen med förorenade områden. Den 14 augusti 2023 började den nya inspektören. Det har därför inte varit någon betydande progress under våren inom tillsyn av förorenade områden.

Inom hälsoskyddet ska fastighetsägartillsyn ske enligt den nationella tillsynsstrategin. Denna tillsyn är pågående och har tagit ny fart under 2023.

Tillsyn av bassängbad ska ske enligt den nationella tillsynsstrategin. Detta har skett under sommaren 2023.

Tillsyn av inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola ska ske enligt den nationella tillsynsstrategin. Skoltillsynen är nu utförd och det återstår uppföljande tillsyn vid majoriteten av skolorna. Förskoletillsynen är planerad till nästa år.

Kemikalietillsyn enligt den nationella tillsynsstrategin sker inom ramen för ordinarie tillsyn. Ingen särskild tillsynsinsats är planerad.

Datum
2023-09-27**Diarienummer**
M-2023-712Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

Vad gäller tillsyn inom dagvatten ska fokus vara på egenkontroll av dagvattenanläggningen hos VA huvudmannen inom ramen för tillsynsstrategin. Den årliga tillsynen av tekniska kontorets egenkontroll har ännu ej skett på grund av personalvakanser.

Hälsoskyddstillsynen

En tredjedel av årets planerade fastighetsägartillsyn är utförd, resterande del är planerad till hösten. Alla skolor i kommunen har haft tillsyn, nu återstår uppföljande tillsyn vid majoriteten av skolorna.

Under våren har ett administrativt arbete gjorts inom ramen för radontillsynen. Syftet har varit att uppdatera rutin och arbetssätt för att radonprotokoll ska registreras och handläggas enhetligt.

Miljöavdelningen har deltagit i tillsynsmöte med länsstyrelsen den 28 februari rörande tillsyn i rökfria miljöer. Denna verksamhetstillsyn har mynnat ut i ett beslut från länsstyrelsen med åtgärder, bland annat ska nämndens tillsyn på rökfria miljöer ske mer regelbundet i skolmiljö. Rökfria miljöer kontrollerades vid årets tillsyn.

Utöver detta har hälsoskyddsinspektörerna arbetat med handläggning av klagomål. Handläggning av anmälan om kompostering har skett i hög utsträckning då anmälningarna har ökat markant under året.

Därtill har inspektörerna arbetat med en informationsinsats om eldningsveckorna i enlighet med de nyligen reviderade lokala föreskrifterna för människors hälsa och miljön i Danderyds kommun. Projektarbete har skett tillsammans med kommunikatör.

Utöver detta har en hälsoskyddsinspektör arbetat med informationsinsatser med anledning av fågelinfluensan.

En ny medarbetare inom hälsoskydd började i mars. Detta har påverkat progressen inom hälsoskyddet på ett positivt sätt då tillsyn som har skjutits upp under förra året har och kommer att kunna utföras enligt tillsynsplanen. Inspektörerna följer tillsynsplanen för året och det är en mycket god progress.

Miljöskyddstillsynen

Tillsynsbesök har skett vid två tillfällen vid SL/Trafikförvaltningens etablering inom projektet Planskild korsning Portvägen Gethagsvägen.

Tillsynsbesök har skett vid Svenska kraftnäts projekt City Link etapp 2 etablering vid Stocksundet och Mörby. Flertalet tillsynsmöten har skett.

Tillsynsmöten har skett med Trafikverket vid två tillfällen enligt strategi för tillsyn av E18 trafikverksamhet.

Under kvartal ett har två medarbetare inom miljöskydd slutat sin anställning. Under kvartal två slutade ytterligare en medarbetare inom miljöskydd. Fokus för dessa medarbetare har varit att avsluta sina ärenden och inte planerad tillsyn. Vakanser har uppstått och ny personal har behövt tid att sätta sig in i ärenden och planerad tillsyn. Detta har sammantaget påverkat progressen inom tillsynen.

Datum
2023-09-27**Diarienummer**
M-2023-712Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Helene Boström

I övrigt har fokus varit på ärendehandläggning av bland annat ansökningar om bergvärme, granskning av köldmediarapporter och årsrapporter samt remisser, t.ex vad gäller ansökan om tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken (vattenverksamhet). En tredjedel av årets köldmediarapporter är granskade. Utöver detta har arbete skett inom ramen för detaljplaneprojekt och miljöutlåtanen i bygglovsärenden.

Nedan följer en sammanställning över status i de tillsynsprojekt som ingår i årets tillsynsplanering.

Tillsynsprojekt	Kommentar
Avfallstransportörer	Projektet har inletts genom omvärldsbevakning. Register har erhållits från länsstyrelsen. Projektplan är under utarbetande. P.g.a. personalvakanser kommer projektet vidare att utföras under 2024.
Byggarbetsplatser (byggavfall)	Kommer ej att kunna påbörjas 2023 p.g.a. personalvakanser
Förorenade områden planerad tillsyn	Vissa ärenden har avslutats. Progress bedöms kunna öka i höst p.g.a. nyanställd medarbetare inom tillsyn förorenade områden.
Inventering U-verksamheter	Har gjorts viss inventering löpande
Konstgräsplaner	Alla tillsynsbesök är utförda. Kontrollrapporterna granskas av verksamhetsutövaren. Projektet kommer avslutas under året.
MKN dagvatten hårdgjorda ytor	Har ej kunnat prioriteras pga. personalvakanser
Förorenade områden (ansvarsutredningar och ansvarsbedömningar)	Har ej utförts pga. personalvakanser. Progress väntas då ny medarbetare inom tillsyn förorenade områden började i augusti.